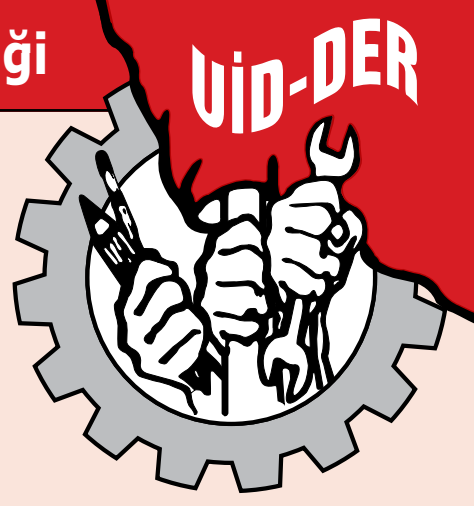

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• 15 Aralık 2020 • No: 153

Zamanı Karanlığa Boğanlara İnat, Umut Ekiyoruz Yarınlar!

Ekonomik krizin, dünya genelinde on milyonlarca işçinin işten atılarak işsizliğe ve yoksulluğa mahkûm edilmesinin, sağlık ve eğitim sisteminin çökmesinin, demokratik hakların yok edilmesinin suçu salgına yüklenmektedir. Egemenlerin propagandasının özü şudur: Tüm kötülüklerin anası kapitalizm değil salgındır, asla başka türlü düşünmeyin, maskenizi takın ve sosyal mesafenizi koruyun!

Dünyadaki siyasal ve toplumsal gidişatı derinden etkileyerek tarihte iz bırakan, insanlığın ortak hafızasında kalıcılaşan yıllar, dönemler vardır. Kuşku yok ki küreselleşmiş bir dünyada, tarihte benzeri olmayan olayların sahne aldığı 2020 yılı da insanlığın ortak hafızasına derinden kazınacak, izler bırakacak. Dünya ölçeğinde cadde ve meydanların ıssızlığa terk edildiği, sosyal yaşam alanlarına kilit vurulduğu, bilim kurgu filmlerini aratmayan korkutucu ve bunaltıcı bir manzaranın hâkim olduğu böyle bir yıl tarihte iz bırakmaz mı? Çok açık ki sıra dışı bir zamanın içinden geçiyoruz. **Bu sıra dışı tarihsel kesitin farkında olmak, onun ne anlama geldiğini tespit edip kavramak işçi sınıfının örgütlü mücadelesi açısından çok hayatidir.**

Hiç akıldan çıkartmayalım: Pusulası olmayan toplum ve sınıflar meçhule giden bir gemi gibidir. Kapitalist düzenin egemenleri, örgütsüz olan ve düzen kurumlarının açıklamalarına sorgusuz sualsiz inanan kitleleri istedikleri gibi yönetirler. Covid-19 hastalığı küresel boyutta yayılırken kapitalist düzenin uluslararası kurumları başta olmak üzere egemenler, dört bir taraftan koronavirüse karşı savaşta olduklarını açıkladılar! Böyle dönemlerde egemen düşünce toplum üzerine tüm ağırlığıyla çöker ve bu düşüncüyü sorgulayanlar derhal toplumdan aforoz edilir. Nitekim düzen cephesinin salgına karşı “önlemlerini” sorgulayanlar şu şekilde baskı altına alındı: “Bu hastalığı küçümsüyor musunuz? Sağlık mı, yoksa özgürlük mü önemli?” Bu şekilde bilinçler bulandırılırken, insanlar

kasıtlı olarak korkutulup paniğe sürükleniyor ve toplum bir korku tüneline itiliyordu. Oysa gerçekte egemenlerin asıl derdi *salgına karşı kapsamlı ve etkili bir mücadele yürütmek değil, onu çok yönlü bir saldırı aracına dönüştürmekti*. Daha 14 Mart'ta kaleme aldığımız yazımızda, zamanı karanlığa boğan egemenlerin salgını kullanarak baskı ve yasakları, ekonomik krizin ağır sonuçlarını meş-
 laştırarak istediklerine dikkat çekmiştik.

Gazetemizin 144. sayısında şöyle yazmıştık: “Egemenler korkuyu özellikle körükleyiyorlar. Çünkü koronavirüs salgınıyla aynı anda başka bir şey daha oluyor. Sömürüye dayanan ve akıl almaz ölçüde toplumsal eşitsizlikler yaratan kapitalizmin bağrında biriken sorunlar patlıyor.” Tarihsel olarak tıkanmış kapitalizm, 2020'ye tarihinde eşi benzeri olmadık bir krizle girmiştir. Salgın sürecinin bu krizle kesişerek ekonomik çöküşü derinleşmesi, bu gerçekliği değiştirmez. Krize salgının yol açtığı iddiası kocaman bir yalandır ve amaç kapitalizmi aklamaktır. Üstelik bu kriz, beklenmedik bir anda peydah olmuş değildir. Bizzat sermayenin uluslararası sözcüleri, 2018'in başından itibaren *ekonomik fırtına ve 1929'daki gibi büyük bir krizin* gelmekte olduğu üzerine konuşup duruyorlardı. Sonunda beklenen olmuş ve işte o zaman egemenler, salgını kapitalist sistemin yarattığı yıkıcı sorunların üzerini örtmek üzere bir kılıfa dönüştürmüşlerdir.

İlk günden beri vurguladığımız gibi, *asıl savaş salgına değil işçi sınıfına karşı yürütülüyor*. Geride bıraktığımız dönemdeki uygulamalar bu gerçeği gözler önüne seriyor. Ülke yönetimleri salgın öncesine göre daha otoriter ve baskıcı hale gelmiş, toplum üzerindeki baskı ve zorbalık artmış, dünya daha boğucu bir yere dönüşmüştür. Ekonomik krizin, dünya genelinde on milyonlarca işçinin işten atılarak işsizliğe ve yoksulluğa mahkûm edilmesinin, sağlık ve eğitim sisteminin çökmesinin, demokratik hakların yok edilmesinin suçu salgına yüklenmektedir. Egemenlerin propagandasının özü şudur: Tüm kötülüklerin anası kapitalizm değil salgındır, asla başka türlü düşünmeyin, maskenizi takın ve sosyal mesafenizi koruyun! Salgının siyasi iktidar ve sermaye sınıfı tarafından nasıl bir sopaya dönüştürüldüğünü Türkiye'de iliklerimize kadar hissediyoruz. Siyasi iktidar salgınla mücadele kisvesi altında toplumu baskı altına almakta, sendikaların faaliyetlerini yasaklamakta ve işçi eylemlerini engellemektedir. Çalışma yaşamında tam anlamıyla orman kanunları egemen kılınmaktadır. Patronlar, ücretsiz izin uygulamasıyla sendikalaşan, hakkını arayan işçileri cezalandırmakta ve milyonlarca insan asgari ücretin çok altında bir gelire mahkûm edilmektedir.

Egemenlerin asıl derdi kapitalizmin günahlarını salgına örtmektir. Topluma söylenenler ile gerçek yaşamdaki uygulamalar arasında büyük bir uçurum var. Bir taraftan insanlığın büyük felaketle karşı karşıya olduğunu söylüyor ama öte taraftan salgını durdurmak için gerekli adımları atmıyorlar. *Oysa derhal sağlık hizmetlerinin kapsamı genişletilebilir, sağlık hizmetleri hızlı ve parasız hale ge-*

Asıl savaş salgına değil işçi sınıfına karşı yürütülüyor. Geride bıraktığımız dönemdeki uygulamalar bu gerçeği gözler önüne seriyor. Ülke yönetimleri salgın öncesine göre daha otoriter ve baskıcı hale gelmiş, toplum üzerindeki baskı ve zorbalık artmış, dünya daha boğucu bir yere dönüşmüştür.

tirilebilirdi. Yeni hastaneler kurulurken, sağlık çalışanlarının sayısı artırılır, tüm yaşam alanlarında kapsamlı taranma yapılır ve böylece salgın kısa sürede kontrol altına alınabilirdi. Ancak bunların hiçbiri yapılmadı, yapılmıyor. Son 40 yıldır tüm dünyada sağlık hizmetlerine ayrılan bütçe kısıldığı için sağlık sistemi tam anlamıyla çökmüştür. Hâlihazırda dünya nüfusunun yarıdan fazlasının herhangi bir sosyal güvencesi yoktur ve milyarlarca insana söylenen şudur: “Paran yoksa öl!” Tam da bu yüzden ki Hindistan'dan Brezilya'ya “it bağlasan durmaz” sözünü hatırlatan varoşlarda, birçok hastalık ve açlıkla boğuşan emekçiler şimdi de koronavirüs salgınının etkisi altındadır. Daha önce belirttiğimiz gibi, korona yalnızca bir virüstür ama kapitalizm salgındır! Dolayısıyla **ölümlerin asıl nedeni koronavirüs değil kapitalizmin yarattığı yoksulluktur.**

Salgın sürecinde süper zenginlerin serveti katlanırken ve sermaye giderek daha az insanın elinde toplanırken; dünya genelinde işsizlik artmış, reel ücretler düşmüş, yoksullaşma derinleşmiş ve emekçilerin yaşam standardı gerilemiştir. Gerçek toplumsal kutuplaşmanın yani sınıfsal kutuplaşmanın bir tarafında bir avuç kapitalist, öte tarafında ise milyarlarca emekçi var. Yoksullaşma dalgası yüz milyonlarca insanı daha açlık sınırına itmiştir. Uzayın dolaşıldığı, yapay zekânın ve robotların üretim sürecinde kullanıldığı bir çağda, egemenler salgına karşı mücadeleyi maskeye, sabun ve suyla el yıkamaya indiriyorlar. Ancak onların kahrolası düzeninde 3 milyar insan yani dünya nüfusunun yüzde 40'ı ellerini su ve sabunla yıkayacak lavabodan yoksundur. Böylesine çürümüş bir sistem insanlığa ne verebilir ve böyle bir sistem milyonların isyan edip ayağa kalkmasını nasıl engelleyebilir?

Nitekim son 20 yıldır dünyanın dört tarafında emekçiler ayağa kalkıyor. Bir ülkede geri çekilen isyan dalgası öteki ülkeye sığıyor. Hatırlayalım, 2019 yılı boyunca Şili'den İran'a sayısız ülkede emekçiler sömürü düzenine karşı isyan etti; işsizliğe, yoksulluğa ve adaletsizliğe başkaldırdı. Salgın sürecinde topluma enjekte edilen korku da emekçilerin isyanının önüne geçemedi. ABD'de siyah bir emekçinin öldürülmesinin ardından patlayan öfke, “nefes alamıyorum” sloganıyla kıtadan kıtaya yayıldı. Latin Amerikalı emekçiler yeniden ayağa kalkarken, onlarca ülkede işçi sınıfı grevlerle hakkını aramaktadır. Albert Einstein'ın dediği gibi, “bir şey hareket ediyor!” Gazetemizin orta sayfasında Hindistan'da yüz milyonların grevinden görkemli kareler göreceğiz ve şunu bir kez daha hatırlayacağız: Egemenler sömürü ve zulüm karşısında emekçileri susturamazlar. Sömürü varsa, baskı ve zulüm varsa, orada isyan ve özgürlük türküleri de vardır. Yarın-lara umut ekenler de vardır. ■

İktidarın “İftihar Tablosu” Ne Anlatıyor?

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler can yakan sorunlarla boğuşurken, kibir dağlarına dönüşmüş iktidar sözcüleri insanları aptal yerine koyan açıklamalar yapmaya devam ediyorlar. Geçtiğimiz günlerde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, eline “iş-aş” yazdıktan sonra intihar eden 45 yaşındaki bir emekçiye ilişkin soruları duymazdan gelerek şunları söyledi: “Yoksulluk, özellikle aşırı yoksulluk, uluslararası dokümanlarda da ifade edildiği gibi artık Türkiye için sorun olmaktan kalktı.” Düşünün ki, yoksulluk yüzünden bir insanın daha intihar ettiği gün sarf etti bu sözleri. Birkaç gün sonra da salgın yasakları nedeniyle işsiz kalan bir müzisyen geçim sıkıntısına dayanamayarak yaşamına son verdi.

“Yoksulluk yok” diyen Zümrüt, aynı zamanda Asgari Ücret Tespit Komisyonunun başında bulunuyor. Bu Bakanın açıklamasının ardından, bir AKP milletvekili de “milletin midesine ekmek giriyorsa aç değildir” dedi pişkince. Bu sözleri sarf eden kişi aynı zamanda Denizli’de fabrikaları olan, işçileri iliklerine kadar sömüren bir kapitalisttir. Gerçeği inkâr eden bu sözlerin emekçilerde öfke yaratmaması mümkün mü? Gelin görün ki, sözlerine tepki gösterildiğinde de geri adım atmıyor, daha da pişkin laflar ediyorlar. Örneğin Selçuk, üste çıkmaya çalışıyor: “Türkiye’de aşırı yoksulluğun üstesinden geldik. Aşırı yoksulluk ne demek? Satın alma gücü paritesine göre günlük 1,90 doların altında olmak demek... Göreceli yoksulluk demiyorum, aşırı yoksulluk diyorum. Bununla iftihar edelim.”

Dünya Bankası gibi kurumlar kapitalist sistemin pisliklerini örtmek için ellerinden geleni yaparlar. Yoksulluk gerçeğinin üzerini örtmek için de yoksulluğu kategorilere ayırıyorlar. Onlara göre günde 1,90 doların altında geliri olanlar “aşırı yoksul.” Ama mesela günlük 2 dolar yani 15 lira geliri olan milyonlarca insan, sadece 10 sentlik fark nedeniyle aşırı yoksul sayılmıyor. Yani rakamlarla oynayarak “aslında siz yoksul değilsiniz, sevinin” diyor, yaşadığımız yoksulluk çukurunu yeşil vadi olarak düşünmemizi istiyorlar. Belli ki yüksek iktidar katlarından bakınca uzaktaki emekçi yoksulluğu çöl değil yeşillik olarak görünüyor. Adı da “İftihar Tablosu” oluyor!

2013’te yeterli miktarda gıdaya ulaşamayan insan sayısı 13 milyon civarındaydı. Aradan geçen sürede bu sayı 18 milyona (yüzde 22) sıçradı. Yaklaşık 7 milyon (yüzde 8,5) insan ise açlık düzeyinde yaşıyor. İşte Zehra Zümrüt Selçuk bu tabloyla iftihar edelim diyor!

Oysa Bakanın iftiharla andığı hesabı dikkate alacak bile gerçekler onların söyledikleri gibi değil. “İftihar Tablosu”nun yalnızca bir karesinden örnek verelim: Son senelerde Türkiye işçi sınıfının yaşam standartları geriliyor ve emekçilerin yoksulluğu daha can yakıcı hale geliyor. Mesela 2013’te yeterli miktarda gıdaya ulaşamayan insan sayısı 13 milyon civarındaydı. Aradan geçen sürede bu sayı 18 milyona (yüzde 22) sıçradı. Yaklaşık 7 milyon (yüzde 8,5) insan ise açlık düzeyinde yaşıyor. İşte Zehra Zümrüt Selçuk bu tabloyla iftihar edelim diyor!

İnsan sormadan edemiyor. Günde 39 liraya mahkûm ettiğiniz işçi ailelerinin, 10 milyonu bulan işsiz, ayda 763 liralık bir gelire yaşayan 2,6 milyon emeklinin, asgari ücretin altında maaş alan 8 milyon emeklinin, asgari ücretle yaşam mücadelesi veren 10 milyondan fazla işçinin varlığıyla mı iftihar edelim? Dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 2 bin 517 lira, yoksulluk sınırı 8 bin 198 lira olmuşken ve milyonlarca insan en temel ihtiyaçlarını karşılayamazken, sırf açlıktan ölme noktasına gelmedikleri için mi iftihar edelim? Midelerine kuru ekmek girdiği sürece aç saymadığınız gençler gelecek kaygısı ve çaresizlik içinde kıvrılırken, çocuklarının ihtiyaçlarını karşılayamayan anneler, babalar yaşamlarına son verirken bu tabloyla gurur mu duyalım? Son iki ayda İstanbul’da Halk Ekmek satışlarındaki 7 milyonluk artışla iftihar mı edelim? Bu “İftihar Tablosu”na bakarak mı “son iki yıldır çok yüksek insani gelişmedeyiz” diyorsunuz!

21. yüzyıldayız. Bir avuç insan zenginlik içinde yüzerken sırf midelerine kuru ekmek giriyor diye milyonlarca insanı “aşırı yoksul” saymayarak bize insani gelişmişlik masalı anlatmayın! Ancak biliyoruz ki devlet kaynakları üzerinde oturanlar, tam bir ağgözlülükle bu kaynakları sermayeye aktaranlar, iktidar nimetlerinden başı dönenler emekçilerin yoksulluğunu göremez, anlayamazlar. Birileri çıkıp iktidar ve sermaye çevrelerinin yaşadığı cennetin karşısında devasa yoksullar cehennemi uzandığını söylediğinde, sinirlenir, gerçekleri inkâr ederler! Ta yukarılardan, fildişi kulelerinden kibirle kasılarak “yaşadığınız hayatla iftihar edin” diye bas bas bağırlar! Ama unutmasınlar ki tüm bunlar uçup gitmiyor ve emekçilerin hafızasına kazınıyor! ■

Baskı ve Yasaklara Rağmen İşçiler Mücadele Ediyor

Siyasi iktidar sözde salgına karşı önlem gerekçesiyle sendikaların genel kurullarını ve etkinliklerini yasaklıyor. İşçilere göz açtırmazken patronların hukuksuzluklarını görmezden geliyor. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk “sendikalaşma oranlarındaki artışları biz demokrasi için, sendikalarımızın gücü bakımından çok önemsiyoruz” derken, sendikalı oldukları için işten atılan ya da ücretsiz izne gönderilen onlarca işyerinde yüzlerce işçinin mücadelesi görmezden geliniyor, engelleniyor. Manisa Termokar, Ekmekçioğulları Metal, Systemair HSK, Özer Elektrik, Baldur Süspansiyon, Oral Ambalaj, KT Deri, FZK Mühendislik, Lögel Makine, Onat Alüminyum, Kömürcüoğlu Çınartaş, Sinbo fabrikalarında işçiler sendikalaştıkları için ya işten atıldılar ya da ücretsiz izne gönderildiler. Ancak saldırılara boyun eğmeyen işçiler susmuyor, mücadele ediyor.

Ekmekçioğulları Metal’de işçiler boyun eğmiyor

Çorum’da üretim yapan Ekmekçioğulları Metal fabrikası işçileri, iş kazalarına, meslek hastalıklarına, düşük ücretlere, uzun ve molasız çalışma saatlerine, maruz kaldıkları baskılara “artık yeter” dediler. Fabrikada uygulanan orman kanunlarını değiştirmek için Birleşik Metal-İş Sendikasında örgütlendiler. Ekmekçioğulları patronu ise 88 işçiyi hukuksuz olarak işten çıkardı. Ekmekçioğulları işçileri bu haksızlığa boyun eğmiyor, 8 Aralık’tan bu yana direniyorlar. İşçiler direnişlerinin 9. gününde Çorum kent meydanında bir basın açıklaması yaptılar. Ekmekçioğulları patronuyla görüştüğünü belirten Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu şöyle konuştu: “Bana diyor ki, işçilerin sendikalı olmasını istemiyorum, benden izin almadılar. Ben onların babasıyım, düşünlerinde altın

takıyorum, hasta olduklarında ziyaretlerine gidiyorum... Hiç de öyle değilmiş. Bu insanların tamamının kanında yüzde 40’ın üzerinde kurşun var. Bu insanlar kanser olacak. Bu insanlar kanlarındaki kurşun miktarını ölçtürmek için hastaneye gittiklerinde maaşları kesiliyor.”

UID-DER’li işçilerin ziyaret ettiği direnişçi işçiler “Haklarımızı sonuna kadar savunacağız. Yasalara karşı gelen patronun kendisidir, yasal hakkımızı kullanmamıza izin vermiyor, işten çıkartmalar yasak olduğu halde bizi işten atarak yasaların hiç birine uymuyor. İşçi başına 2500 lira vererek sendikalı işçileri işten atabiliyor, yasaları kolaylıkla çiğneyebiliyor. Ekmeğimize sahip çıkacağız. Kimse mücadelesinden geri adım atmasın, biz de geri adım atmayacağız” sözleriyle kararlılıklarını belirtiyorlar.

Direnen Sinbo işçileri kazandı

Haramidere’deki Sinbo fabrikasında ağır çalışma koşullarına itiraz ederek TOMİS’e üye olan 6 işçi, Eylülde ücretsiz izne gönderildi. İşbaşı yapmayı beklerken 17 Kasım’da ikinci kez ücretsiz izin dayatmasıyla karşılaşan işçiler, fabrika önünde direnişe geçtiler ve 31 günlük mücadelenin sonunda kazandılar. Hak kayıplarını ve ücretlerini yatıran işveren, işçilerin tekrar işbaşı yapmasını da kabul etti. TOMİS Yönetim Kurulu Üyesi Onur Eyidoğan “Hem basın yoluyla hem kamuoyunun duyarlılığı hem de Mecliste verilen soru önergeleri ile mücadelemiz kazandı. Ortak bir kazanım oldu. Bizler bu tür haksızlıklara karşı her zaman mücadele etmeye devam edeceğiz. Bugün bizim direnişimiz kazanımla sonuçlandı ancak birçok işçi hakkı için direniyor. Onların hakkı için de direnmeye devam edeceğiz” dedi.

Bimeks ve AtlasGlobal işçileri mücadeleye devam ediyor

Bimeks işçileri dört yıldır ödenmeyen ücretlerini ve kıdem tazminatlarını almak için mücadele ediyor. Hukuk mücadelelerini kazanan 1500 Bimeks işçisi, buna rağmen haklarını alamadılar. 22 Haziran'dan bu yana eylemler yaparak seslerini duyurmaya çalışıyorlar. Bimeks patronlarından Vedat Akgiray'ın ders verdiği Boğaziçi Üniversitesi önünde basın açıklaması yapan işçiler her seferinde gözaltına alındılar. Son olarak 10 Aralık İnsan Hakları Gününde, Boğaziçi Üniversitesi önünde bir kez daha basın açıklaması yapmak isteyen işçiler 14. kez gözaltına alındılar.

Kasım 2019'dan beri ücretleri ödenmeyen ve tazmi-

natsız işten çıkarılan AtlasGlobal işçileri de aylardır alacakları için mücadele ediyorlar. 2 bin işçinin haklarını ödemeyen AtlasGlobal patronu Ali Murat Ersoy'un evi ve işyerleri önünde eylemler yapıyorlar. İşçiler son olarak Ali Murat Ersoy'un ikiz kardeşi Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'a ait olan Etstur önünde direniş çadırı kurarak seslerini duyurmaya çalıştılar. Ancak direnişlerinin 6. gününde polisin müdahalesiyle karşılaştılar ve ziyaretlerine gelen sendikacılar ve basın çalışanları ile birlikte gözaltına alındılar. Ancak işçiler her şeye rağmen direnmeye, mücadele etmeye devam ediyorlar.

Madenciler: Mücadeleden vazgeçmeyeceğiz!

Yıllardır ödenmeyen ücret alacakları ve kıdem tazminatları için mücadele eden Ermenekli madencilere defalarca çözüm sözü verildi, ama verilen sözlerin hiçbiri tutulmadığı gibi her seferinde baskı ve şiddete maruz kaldılar. Soma madencileri, 17 Kasım'da yaptıkları basın açıklamasında kendilerine 15 Ocak'a kadar çözüm çözü verildiğini, İşçileri Bakanı Süleyman Soylu'nun Ermenekli maden işçilerinin sorununun iki gün içerisinde çözüme kavuşturulacağını söylediğini ifade etmişlerdi. Aradan 9 gün geçtiği halde verilen söz tutulmayınca Ermenekli madenciler 25 Kasım'da bir kez daha Ankara'ya yürümek istediler. Fakat jandarma biber gazı, plastik mermi ve tazyikli suyla saldırdı, 30 işçiyi gözaltına aldı. Saldırı-

nın ardından işçiler Karaman valisiyle görüştü, en geç 3 Aralık'a kadar sorunun çözüleceğine dair bir kez daha söz aldılar. Ama o gün bugündür hiçbir adım atılmadığı gibi mücadeleleri engellenmeye çalışılıyor, karalanıyor. İşbirlikçi sendikalar eliyle işçiler bölünmeye, mücadele zayıflatılmaya çalışılıyor. 10 Aralıkta Güneyyurt meydanındaki eylemleri engellenen işçiler Ermenek dağlarından seslendiler bir kez daha ve vazgeçmeyeceklerini haykırdılar. Bağımsız Maden-İş sendikası Güneyyurt beldesinde üç haftadır fiili sıkıyönetim uygulandığını, basın açıklaması yapmalarının ve madencilerin Güneyyurt'a girişlerinin engellendiğini belirterek saldırılara son verilmesini, Süleyman Soylu'nun verdiği sözü tutmasını talep etti.

DİSK: "İşyerlerinden Sesleniyoruz, Asgari Ücret Vergi Dışı Bırakılsın!"

DİSK, 9 Aralık'ta asgari ücretin vergi dışı bırakılması talebiyle vergi dairelerinin önünde eylemler düzenledi. 14-18 Aralık'ta ise DİSK'li işçiler, eylemleri ve DİSK'in yükselttiği talepleri işyerlerine, fabrikalarına taşıdılar. DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikasının Gebze 1 ve 2 Nolu şubelerinin örgütlü olduğu fabrikalarda yapılan eylemlerde işçiler, "Açlık Ücreti Değil Geçinebilecek Ücret İstiyoruz" dediler.

Sıradan Hafiye İşbaşında: "Altınlar Nerede?"

■ Sefaköy'den bir eğitim işçisi

Kardeşler, hepimizin bildiği gibi biz işçiler, patronlar gibi cebimizdeki parayı bono, tahvil, hisse senedi gibi değerlerle değil de; yağ, ekmek, kira, ulaşım, ısınma masraflarıyla ölçeriz. "Sen işini kış tut da yaz çıkarsa bahtına" diyen büyüklerimizi dinleyip zor günler için kıyıda köşede, üç beş kuruşluk birikimini birkaç gram altına yatıranlarımız da olur... Yani demem o ki biz ekonomiyi konuşurken mecburen gireriz yağın, ekmeğin fiyatına! Üstüne bir de maaşımızla kaç çeyrek altın alındığını ekledik mi, ekonomimiz ne durumda, çıkar ortaya... Yoksa iş TÜİK'e kalsa halimiz duman!

Geçenlerde bir işçi toplantısında sohbet ederken, konu ister istemez asgari ücretle kaç çeyrek altın alındığına geldi. Bir zamanlar asgari ücretle 8 çeyrek altın alındığını söyleyen işçi kardeşimize, bir başka kardeşimiz "artık sadece üç tane çeyrek alabiliyoruz" cevabını verdi. Bir diğeri ise o muhteşem soruyu sordu: "E peki benim beş çeyrek altınım nereye gitti o zaman?"

Öyle ya her sene asgari ücrete zam geliyor ve sayısal

olarak yükseliyor. Ne var ki her yıl bir önceki yıla göre asgari ücretle alınabilecek çeyrek altın sayısı, pek çok ihtiyaç maddesinde olduğu gibi düşüyor. İşte bu durum reel ücret ile nominal (sayısal) ücretin birbirinden farklı olduğunun örneğini oluşturuyor. Cebimize giren paranın miktarı tek başına bir şey ifade etmez, önemli olan o parayla ne kadar geçim aracı alabildiğimizdir. Aradan geçen yıllarda ücretler görünürde, yani rakam düzeyinde arttı ama gerçekte yoksullaştık, çünkü alım gücümüz düştü. Düşmeye, daha doğrusu dümdüz yokuş aşağı koşmaya devam ediyor.

Gelelim o muhteşem soruya: "Benim 5 çeyrek altınım nerede?" Burada ünlü kimyacı Lavoisier'i anmadan olmaz! Lavoisier "maddenin sakınımı kanunu" demiş adına, "hiçbir şey yoktan var olmaz, varken de yok olmaz!" Zaman zaman "buhar olup uçmadı ya" deriz, aslında buhar "uçabilir" ama uzayda kaybolmaz, buluta ya da suya dönüşür. Yani olan maddenin biçim değiştirmesidir. Aynı bu örnekteki gibi, "5 çeyrek altınım nerede?" diye soran işçi arkadaşımızın sorusuna ek yapalım: "Hırsız kim?" Öyle ya bizim cebimizden çıkan yok olmadı, birilerinin cebine gitti!

Bu hırsızların izini sürmek için Cingöz Recai, Amanvermez Avni yahut Komiser Columbo ya da ünlü dedektif Sherlock Holmes olmaya gerek yok. Bir gerçeği hatırlayalım yeter. Bir tarafta zenginlik birikirken öte yanda yoksulluk birikiyor. Yani zengin daha zengin, fakir daha fakir oluyor. İktidar ve çevresi devlet kaynaklarını kendilerine aktarıp zenginleşiyorlar. İster bunu ihale yoluyla isterse başka türlü yapsınlar. Sonuçta bizlerin cebinden çıkan onların kasasına akıyor. Sermaye sınıfı bizi iliklerimize kadar sömürüyor; Koç, Ülker, Cengiz ya da Kalyon gibi holdinglerin kârı katlandıkça katlanıyor. Durum dünyada da aynıdır. 2000 kişinin serveti 4 milyar 600 bin insanın toplam gelirinden daha fazladır! Öyle ki servet sahiplerinin servetleri onlarca devletin toplam gelirini bile aşmış durumda. Milyarlarca insan her geçen gün fakirleşiyorsa ve birileri de zenginliğine zenginlik katıyorsa bizden çalınanları gökte aramaya gerek yok. "Altınlarım nerede" sorusunun cevabı bellidir: Biz fakirleştikçe zenginleşenlerde! Cengiz, Limak, Kalyon, Kiler, Sabancı, Ağaoğlu, Torunlar... Bill Gates, Jeff Bezos, Elon Musk... Dileyen bu tuzu kuruların ve sahip oldukları şirketlerin son 10 yıllık cirolarına, kârlarına bakabilir. ■

45 Gram

Altınımız Nerede? Kimin Cebinde?

2017'nin Aralık ayında 1 yıllık asgari ücret toplamıyla 105 gram altın alınabiliyordu

2018 yılında 88 gram

2019 yılında 83 gram

Bugünse 1 yıllık net asgari ücret toplamıyla ancak 60 gram altın alınabiliyor!

[/uidder.org](https://www.facebook.com/uidder.org)

[/uid_der](https://twitter.com/uid_der)

[/uidderorg](https://www.youtube.com/uidderorg)

[/u_i_d_d_e_r](https://www.instagram.com/u_i_d_d_e_r)

 ULUSLARARASI
 İŞÇİ DAYANIŞMASI
 DERNEĞİ
[uidder.org](https://www.uidder.org)

İşyerinde Verilen Yemekler Ne Kadar Besleyici?

■ Sancaktepe'den bir işçi

Salgından dolayı işçilerin nasıl beslendiği daha bir önem kazanıyor. Ortalama bir insanın günlük alması gereken enerji miktarı 2000-2600 kalori iken, fiziksel enerji sarf eden, ağır işlerde çalışan bir insanın alması gereken enerji miktarı 3500 ile 4500 kalori arasında değişiyor. Ancak kalori miktarı tek başına yeterli bir ölçüt değil... Asıl olarak protein-karbonhidrat dengesinin sağlanması, vitamin ve minerallerin yeteri kadar alınması gerekiyor. Fakat hayat pahalılığı karşısında alım gücü düşen, evinde yeterince beslenemeyen işçiler ne yazık ki işyerlerinde de sağlıklı beslenemiyorlar.

Fabrikalarla yemek şirketleri arasında yapılan hizmet anlaşması bir yıllıktır. Her yıl yeniden ihale yapılır, en uygun fiyatı veren yemek şirketi ihaleyi alır. Yemek şirketleri ihaleyi alabilmek için fiyatları alabildiğine düşürürler. Fiyatların düşmesi aslında yemek hizmetinin ve kalitesinin düşmesi anlamına gelir. Bunu her iki taraf da pekâlâ bilir. Ama ne ihaleyi veren ne de alan firmanın umurundadır bu. Şirketler ihaleyi verirken “aman işçim gerekli gıdayı alsın, dengeli beslensin” demezler. Çünkü işçilerine verdikleri yemeği “maliyet” olarak görürler. Onlar için önemli olan görünüşte her şeyin yerli yerinde olmasıdır. Öğünlerde protein, karbonhidrat dengesinin gözetilmesi, kişi başına düşen et miktarının yeterli olması gerekir. Ama bunlar kâğıt üzerinde olsun yeter, mutfak kısmı onları ilgilendirmez.

Maliyeti düşürmek için ana yemek et ise “çaktırmadan” gramajından düşülüyor. Etli yemeklerde un, patates gibi mali değeri daha düşük olan gıdaların miktarı artırılarak et azaltılıyor. Bakliyat yemeklerinde de kişi başına düşen gramaj düşürülüyor. Çorbalarda kullanılan bakliyat azaltılarak unla çoğaltılıyor. Yemeğin adı değişmiyor ama kullanılan malzemeler daha kalitesiz oluyor. Şöyle bir örnek verelim; firma ile yapılan anlaşmada etli yemekler için gramaj belirlemesi çiğ et üzerinden yapılıyor. Donuk çiğ etler daha ucuz olduğu için özellikle son dönemlerde çok tercih edilir oldu. Ancak donmuş et çözülürken yaklaşık yüzde 35 oranında su kaybı oluyor. Bu, yemekteki et miktarının neredeyse yarı yarıya düşmesi demek. İhaleyi veren şirket, alan şirket, eti satan şirket,

hepsi bu gerçeği biliyor ama ne gam! Ucuza geliyor ya, önemli olan bu!

Bir diğer örneği köfteden verelim. Kıymanın taze etten çekilmesi gerekirken, tedarikçiden donuk şekilde temin ediliyor. Dolayısıyla köftede de miktar kaybı oluyor. Bu kıymanın içeriğine gelince... Löp et kemiğinden ayrıldıktan sonra kemik üzerinde kalan et parçaları, kas, kırıldak, sinir vs. ne varsa kıyma haline getiriliyor, bu da köftelik kıyma olarak yemek şirketleri tarafından satın alınıyor. Şimdi bu köftenin ne kadar yeterli bir protein kaynağı olduğunu siz düşünün. Günlük beslenmemizde olması gereken A, B, C, E vitaminleri, protein, kalsiyum, demir, çinko gibi minerallerin de belirlenmiş miktarları var. Normalde işyerlerinde verilen yemeklerde, yemek şirketlerinin bu miktarlara dikkat etmesi gerekiyor. Ancak bu en çok ihmal edilen, hatta hiç dikkate alınmayan bir ayrıntı olarak kalıyor.

Sonuç olarak; evet işyerinde yemek yiyoruz, görünüşte karnımız doyuyor, hatta yemeklerde çeşitlilik de oluyor. Peki ya kalite? Üstelik benim sözünü ettiğim şirketler görece büyük, hatta bazısı sendikalı olan yerler. Sorsanız işçisinin sağlığını düşünen, özen gösteren şirketler. Diğerlerini düşünemiyorum bile! Ama tatlı kârlarından bir kuruş olsun vazgeçmek istemeyen yemek şirketlerine bu hileler de yetmez oldu. Gıdadan kısmak yetmeyince salgını fırsata çevirerek işçilik maliyetinden de kısmanın yollarını buldular. Kuralsız, hukuksuz bir şekilde kısa çalışma ve ücretsiz izin dayatıyor, fiilen çalışan işçi sayısını azaltıyor, iki hatta üç işçinin işini bir işçiye yüklüyorlar. Sonra da yoğun tempoda çalışıp yemekleri yetiştirmeye çalışan işçilere “hijyene dikkat edin” diyerek sözde denetlemeler yapıyor, uyarı tutanakları tutuyorlar. Kısacası sermaye sınıfının her iki tarafı da birbirinin “günahını” biliyor ama göz yumuyor. Körler sağırlar birbirini ağırlıyor. Ne sağlık, ne hijyen önemli onlar için. Önemli olan maliyet! Bir de kâğıt üzerinde her şeyin usulüne uygun yapılması... Sağlık Bakanlığı da denetleme yaparken sadece evraklarla ilgileniyor. Gerçeklik buyken medyada her gün dengeli ve sağlıklı beslenmemizi öğütleyen uzmanların boy göstermesi, iktidar sözcülerinin her fırsatta “maske, mesafe, temizlik” nakaratını tekrar etmesi ikiyüzlülük değil mi? ■

Hindistan'da Yüz Milyon

1 milyar 400 milyon nüfuslu Hindistan'da işçiler ve çiftçiler artan saldırılara, yoksulluğa karşı bir mücadele dalgası başlatmış durumda. Son yıllarda yüz milyonların katılımıyla dünyanın en kalabalık grevlerinin gerçekleştiği ülkede; fabrika işçilerinden çiftçilere, sağlık çalışanlarından öğretmenlere dek pek çok sektörden işçi ve emekçi özelleştirmelere, sefalet ücretine, kötü çalışma koşullarına "dur!" demek için bir araya geliyor, hakları için mücadele ediyor.

Tarım emekçileri "Kara Yasalara" karşı mücadele ediyor!

Hindistan'da hükümetin işçi ve çiftçi karşıtı yasalarına karşı başlayan mücadele devam ediyor. 26 Kasım'da 250 milyon emekçinin katılımıyla gerçekleşen dev grevin ardından, başkent Delhi çevresinde kamplar kuran tarım emekçileri, 8 Aralık'ta bir grev daha gerçekleştirdi. 3 haftayı geride bırakan eylemler, grev ve gösteriler tüm ülkede yankısını sürdürüyor.

14 Aralık'ta 3. kez genel grev çağrılarını yineleyen emekçilere destek de büyüyor. Ülkenin dört bir yanından genç, yaşlı binlerce emekçi başkent çevresindeki otoyollarda bekleyen tarım işçilerinin yanına akın ediyor. Yemek çadırları, salgına ve olası yaralanmalara karşı sağlık çadırları kurarak dayanışmayı güçlendiriyorlar. Kilometrelerce uzaktan desteğe gelen 75 yaşındaki bir emekçi kadın; kardeşleri, çocukları mücadele ederken evde oturamayacağını ifade ediyor. "Modi bu yasaları geri çekmedikçe geri dönmeyeceğiz, bizlerin kararlılığını

öğrenmeli!" diyerek tepkisini dile getiriyor. Tarım emekçilerine demiryolu işçilerinden öğretmenlere dek pek çok sektörden işçiler de grevlerle ve dayanışma eylemleriyle destek oluyor.

Çiftçi Birlikleri "kara yasalar" dedikleri yeni tarım yasalarının derhal kaldırılmasını talep ediyor. Tarım sektörünü tamamen tekellerin insafına bırakmayı ve devlet güvencesini kaldırmayı amaçlayan "kara yasalar", asgari destek fiyatı denilen taban fiyatını kaldırıyor. Çiftçi birlikleri "kara yasaların" yürürlüğe girmesiyle birlikte, devletin tahıl satın almayı durduracağını ve özel şirketlerin fiyatları aşağı çekeceğini söylüyor. Böylece geçinmek için ürününü satmak zorunda olan çiftçiler tamamen dev şirketlerin insafına bırakılacak. Emekçiler, yeni yasaların daha fazla yoksulluk getireceğinin altını çiziyor. "Hükümet sabrımızı test ediyor, ancak vazgeçmeyeceğiz" diyorlar!

Sağlık emekçileri grevde!

Tüm Hindistan Tıp Bilimleri Enstitüsü AIIMS'de çalışan 5 binden fazla sağlık işçisi daha iyi ücret ve barınma

onların Mücadelesi!

koşulları talep ederek greve çıktı. Yeni Delhi'deki hastanede çalışan işçiler 14 Aralıkta ücretlerin yükseltilmesini, işe alım sürecinde cinsiyete dayalı ayrımcılığın son bulmasını, lojman koşullarının iyileştirilmesini istiyorlar.

Emekçiler uzun yıllardır taleplerinin karşılanmadığını vurguluyorlar. Salgını bahane gösterip grevi “kınayan” yetkililerin ikiyüzlülüklerine öfkelerini dile getiriyorlar. Afet Yönetimi Yasası kapsamında grevi “suç” olarak adlandıran Sağlık Bakanı işçileri korkutarak grevi bitirmelerini istiyor. Oysa daha birkaç ay öncesinde başbakan Modi hastalıkla mücadelenin ön saflarında yer alan sağlık emekçilerine minnettarlığını ifade etmiş, tüm ülkenin işçileri alkışlamalarını istemişti. Fakat kahraman ilan edilen işçiler haklarını almak için mücadeleye giriştiklerinde, bir anda suçlu oldular! Emekçiler hükümetin minnettarlığını sözle değil taleplerini kabul ederek göstermesini istiyorlar. Mücadele etmeden kazanım elde edemeyeceklerini söyleyen işçiler, sağlık hizmetlerinin aksamasının sorumlusunun hükümet olduğunu vurguluyorlar.

Güney eyaletlerinde işçiler eylemde!

Başta Karnataka olmak üzere Hindistan'ın güney eyaletlerinde pek çok işletmede işçiler grevler gerçekleştiriyor. 13 Aralıkta Apple'ın akıllı telefonlarının üretiminin yapıldığı Wistron şirketine ait fabrikada 2 binden fazla işçi üretimi durdurarak ücretlerinin ödenmemesine, uzun

mesailere, kötü çalışma koşullarına isyan etti. Şirketin koronavirüsü bahane ederek ücretleri %25 düşürmesini kabul etmeyen işçiler, yönetimle görüşmek istediler fakat talepleri kabul edilmedi. Bunun üzerine protestolara başlayan işçiler, gözaltına alınarak suçlu ilan edildiler. Ancak işçiler kendilerine yapılan bu haksızlığa boyun eğmeyeceklerini ifade ediyorlar.

Wistron'daki isyandan bir gün önce Karnataka eyalet hükümetine ait dört nakliye şirketinde çalışan on binlerce otobüs şoförü, taşerondan çıkarılıp kadrolu çalışmak için bir grev başlattı. Özelleştirmelerin çalışma koşullarını daha da kötüleştirdiğini söyleyen işçiler, taşeron şirketlerin aradan kaldırılmasını talep ediyorlar. Kamuya bağlı çalışan işçilerin kendileriyle aynı işi yapmalarına rağmen daha iyi ücret aldıklarını ve iş güvenliği önlemleri alınarak çalıştırıldıklarını söyleyen taşeron işçiler, aynı haklardan yararlanmak istiyorlar. Ayrıca, salgın sırasında gerekli koruyucu ekipman olmadan çalışmaya zorlandıkları için 50 işçinin hayatını kaybettiğini, bu işçilerin ailelerine tazminat verilmesini talep ediyorlar.

Hükümet grevin çiftçi örgütlerinin “kışkırtmalarıyla” yapıldığını iddia ederek, işçilerin mücadelesine karşı çalmak istiyor. Ancak on binlerce emekçi grevci işçi ve çiftçilerle dayanışma gösteriyor, protesto gösterilerine katılıyor. İşçiler greve ve mücadeleye devam edeceklerini haykırıyorlar. ■

Egemenlerin Sarayları Ne Anlatır?

Denir ki Büyük İskender Babil'i ele geçirip şehrin saraylarına girdiğinde gözlerine inanamamış. Bu sarayların zenginliği insana bu dünyadan değilmiş hissi veriyormuş çünkü. Krallar, sultanlar, firavunlar tarih boyunca kendilerine ihtişamlı saraylar yaptırmışlar. Saraylar her dönem lüks ve ihtişamın cisimleşmiş hali, egemenlerin güç ve otoritelerinin simgesi olmuş. Saraylılar ilahi güçle iktidarın sahibi olduklarını iddia etmişler, halka boyun eğdirmek istemişler.

Ama hiçbir hanedanlığın, krallığın ömrü sonsuz olmamış. Ezilen-

ler hepten boyun eğmemiş saraylıların zulmüne. Gün gelmiş, yüksek duvarlar ardında ulaşılmaz, ilahi güç sahibi pozları kesen saraylılara karşı isyan etmişler, devrimler yapmışlar. Dünyü bugüne bağlarsak şunu görürüz: Son yıllarda dünya, emekçi isyanlarıyla sarsılıyor. Üretkenler, sarayları inşa edenler, gökdelenleri yükseltenler yaşadıkları koşullara itiraz edip ayağa kalkıyor. Henüz ne yapacaklarını, nasıl yapacaklarını bilmiyorlar. Ama eninde sonunda öğrenecekler ve insanlık bir gün mutlaka yeryüzü cennetine kavuşacak!

Versay Sarayı 1789 Fransız Devrimine kadar Fransız Krallığının gücünün merkezi, mutlak monarşinin sembolü olmuş. Sarayın dillere destan bahçelerinden, paha biçilemez heykel ve tablolarından anlaşılır ki Fransız kraliyet ailesi itibardan hiç tasarruf etmemiş. Öyle ki halk açlık ve kıtlık içindeyken Fransa kraliçesi Marie Antoinette sarayda şöenler düzenlemekten, en pahalı mücevherlere servetler harcamaktan geri durmamış. Bir yerde zenginlik varsa, o zenginlik öte yanda biriken sefalet sayesinde. 1789'a gelirken, kibirden başları dönen saray efradı verdiği ziyafetlerde gününü gün ediyor, "ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler" diyerek halkla dalga geçiyorlardı. Ancak asalakları beslemekten bıkan emekçilerin öfkesi de derinden derine birikiyordu. Nitekim kıvılcımı emekçi kadınların "ekmek yürüyüşü" çakacak, Versay Sarayına yürüyen kadınların eylemi büyük devrimin kapısını açacak, çok geçmeden saraylıların saltanatı son bulacaktı!

Sabika tepesinden Granada şehrine hükmeder El Hamra Sarayı. Halka cennete kavuşmanın yolunun bu dünyada sabretmek olduğunu söyleyen egemenler, yoksul emekçilerden gasp ettikleriyle kendilerine bu dünyada cenneti yaratmışlar. El Hamra Sarayı da zenginliği ve ihtişamıyla adeta cennet köşesi. Bu sarayın ihtişamı, sahabe Ebu Zerr'in İslam medeniyetinin ilk saraylarını yaptıran Muaviye'ye söylediklerini hatırlatır.

Ebu Zerr el Gifârî yoksul halkla birlikte saraya gider ve Muaviye'ye şöyle seslenir: "Eğer bu sarayı kendi paranla yaptırdıysan israftır. Halkın parasıyla, zekâtlarla, vergilerle devletten yaptırdıysan hıyanettir, hainliktir." Bu sözler günümüzde de halkın yoksulluğunu umursamadan saraylarda oturanlara dert olmaz ama yoksul emekçilere hak yolunun zalimin zulmüne boyun eğmemekte olduğunu anlatır.

Kışlık Saray, Rusya

Petersburg'un merkezindeki Kışlık Saray, Romanov hanedanlığının simgesi olduğu kadar bu hanedanlığın Rusya işçi sınıfı tarafından yıkılmasının ve dünya tarihinde yeni bir sayfanın açılmasının da simgesidir. Halk sefalet içinde yaşarken Romanovlar Kışlık Sarayda lükse boğulmuş halde, debdebeli bir yaşam sürüyorlardı. 1905'in Ocak ayında binlerce işçi 8 saatlik işgünü, daha yüksek asgari ücret taleplerini içeren bir dilekçeyi Çar'a iletmek için Kışlık Saraya doğru yürüdüler. Çar'ın emriyle açılan ateş sonucu bin işçi katledildi. Bu

katliamdan sonra halk, Çarı "baba" olarak değil "Kanlı Nikola" olarak anmaya başladı. Emekçiler, hanedanlığın gerçekte neyi temsil ettiğini görmeye başlıyorlardı. İşçi sınıfı Şubat 1917'de Çarlık düzenini devirdi. Tarih 7 Kasım 1917'yi gösterdiğinde, işçi sınıfı yine Kışlık Sarayın önündeydi, fakat bu sefer ellerinde dilekçeler yoktu. İşçi ve askerler Kışlık Saraya girdiler ve burjuva hükümete son verdiler. Rusya'da kurulan işçi iktidarı dünya işçi sınıfına ilham verecek, kurtuluşun yolunu gösterecekti!

New York'tan bir kare: Kapitalizmin kibir kuleleri

Görkemli binalar yükselterek kendini güçlü hissetme, yalnızca imparatorlara, sultanlara, firavunlara, diktatörlere özgü değildir. Bugün Türkiye dâhil tüm dünyada adeta kapitalizmin mabetleri haline gelen gökdelenler, aynı zamanda kapitalist açgözlülüğün, lüksün, ihtişamın ve mağrurlanmanın bir yansıması olarak yükseliyor. Gökdelenler adeta kapitalizmin üstünlüğünün bir simgesi olarak sunuluyor, derinden derine kapitalizmin ebedi olduğu düşüncesi pompalanıyor. Lakin egemenlerin kibir kulelerinin ebedi olmayacağını insanlık pek çok kez tecrübe etti. Kibir kulelerinin sonunun ne olduğunu belki de en iyi özetleyen şey meşhur Bâbil Kulesi efsanesidir. İnsanlık, egemen-

lere, kibrin sonunun hayra alamet olmadığını bu efsane üzerinden göstermek istemiştir. Şairin dediği gibi;

*Saraylar saltanatlar çöker
kan susar bir gün
zulüm biter.
Menekşeler de açılır üstümüzde
leylaklar da güler.
Bitmedi daha sürüyor o kavga
ve sürecek
yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!*

Dünden Bugüne, Uzaktan Yakına

Minik elleri, solgun yüzüyle bir kız çocuğu... Günde 12 saat bir atölyede çalışıyor. Çoğu zaman gece eve iş götürüyor, böylece birkaç kuruş daha arttırabiliyor haftalığını. Ailesinin geçimine katkıda bulunabilmek için ilkokul 4. sınıftan sonra okulu bırakan bu kız çocuğu yeterince uyuyamadan, beslenmeden, en kötü çalışma koşullarında, son derece düşük ücretlerle çalışarak büyüyor. Okulu bırakıyor bırakmasına ama kitap okumayı çok seviyor. Eline ne geçerse okuyor; haydut maceralarını anlatan ucuz romanlar, kraliçelerin yaşamını anlatan romanlar, sonunda zengin bir koca bulan fakir kızlarla ilgili romanlar... Okurken kendini roman kahramanlarının yerine koyuyor, başka dünyaların hayaliyle avunarak acılarıyla dolu gerçek yaşamını unuttuğunu zannediyor. Tıpkı başka kız çocukları gibi...

Ama bu sıradan kız çocuğu 15 yaşına geldiğinde fabrikada iş buluyor ve bu onun hayatında tam bir dönüm noktası oluyor. Genç kız fabrikada çalışan diğer kızlarla ilgili hep kötü şeyler duymuştur o güne kadar. O yüzden önceleri utanıyordu bir fabrikada çalıştığını söylemeye. Fabrikadaki kızlara karşı hep mesafeli duruyor, aralarına pek karışmıyor. Sessiz, çekingen bir genç kız oluyor. Ama sonra bir şeyler değişmeye başlıyor. Kötü olduğu söylenen fabrika kızlarının aralarındaki dayanışmayı fark ediyor. Zor durumda olan arkadaşları için para topladıklarını, fedakârlıklarını, çalışkanlıklarını görüyor. Derken sosyalist işçilerle tanışıyor. Onlarla tanıştıktan sonra kader olarak gördüğü kahırlı yaşamının aslında bir avuç asalağı zengin etmek pahasına nice insana, işçi sınıfına dayatıldığını anlıyor. Patronların zenginliğinin kaynağında işçilerin sömürsü olduğunu öğreniyor. İşçi gazetelerini ve kapitalist sistemi anlatan kitapları okumaya başlıyor. Okudukça öğreniyor, öğrendikçe öğrendiklerini başkalarına anlatma isteği uyanıyor. Artık çekingen, arkadaşlarına mesafeli bir genç kız değil... Aksine arkadaşlarıyla daha çok vakit geçiriyor. Molalarda onlara sömürüyü, patronların nasıl zengin olduklarını, işçi hareketini anlatıyor. Okuduğu işçi gazetesini arkadaşlarına da veriyor, onlarla gazetede yazıları tartışıyor.

Genç kız işçi toplantılarına katılmaya da başlıyor. İlk zamanlar sadece bir dinleyiciyken daha sonra bu top-

lantılarda söz alarak konuşmaya başlıyor. O yıllarda işçi toplantılarında kadınların değil konuşmasını, toplantılara katıldıklarını bile görmek pek mümkün değil. Ama o bu yargıyı kırmayı başarıyor. Erkek işçilerin de takdirini ve saygısını kazanıyor. Öğrendiği her yeni şey onda yaşadığı hayatı, dünyayı değiştirmek için mücadele etme isteğini güçlendiriyor. Her gün daha çok şey öğreniyor, öğrendikçe değişiyor, gelişiyor. Onun gelişimi, çevresinde giderek artan sayıda kadın işçinin mücadelede yer almaya başlamasıyla birlikte hızlanıyor. Daha çok kadını toplantılara katmak ve fabrikalarda erkek işçi kardeşleriyle birlikte mücadele etmelerini sağlamak için çaba sarf ediyor. O artık sıradan bir kadın işçi değil. Grev ve direniş yerlerinde, işçi toplantılarında konuşması istenen, işçileri örgütleyen sosyalist bir kadın... Bir kez gözü açılıp mücadele yolunu seçtikten sonra bu yoldan hiç ayrılmıyor, hayatı boyunca işçi sınıfının kurtuluşu mücadelesinde emek veriyor. Çünkü biliyor ki mutlu ve onurlu bir yaşam ancak bu yolda yürünürse mümkün olabilir.

Bu kadın işçinin adı Adelheid Popp ve bize bugünden değil çok uzun yıllar öncesinden sesleniyor. Adı, Ayşe, Emine ya da Zeynep değil Adelheid. Bu topraklarda değil Avusturya'da doğmuş. Ama hepimiz gibi bir emekçi kadın o. Hayatını dünyanın tüm işçilerinin sömürden kurtulması için vermiş, emekçi kadınların çifte ezilmişlikten kurtulması için mücadele etmiş ve bununla mutlu olmuş bir kadın. O günden bugüne dünyada çok şey değişti, çok daha fazla sayıda kadın işçi çalışma yaşamında yer aldı. Adelheid gibi çok sayıda kadın, işçi sınıfının mücadelesine katıldı. Dünyanın farklı coğrafyalarında kadın ve erkek işçilerin ortak mücadelesiyle pek çok kazanım elde edildi. Ama kapitalist sömürü düzeni yıkılmadığı için sınıflar yani ezenler ve ezilenler ortadan kalkmadı. İşçilerin, emekçi kadınların yaşamı değişmedi, sorunları azalmadı. O nedenle başka bir dilin konuşulduğu bir ülkede, bambaşka bir zamanda yaşayan bir kadın işçinin, Adelheid'in yaşamı bize hiç uzak değil. O yüzden onun on yıllar öncesinden bugüne ulaşan değişim öyküsü bize hiçbir şeyin imkânsız olmadığını anlatıyor. Ayşelere, Eminelere, Zeyneplere, kıscası hayatı değiştirme mücadelesinde yerini almak isteyen nice emekçi kadına ilham kaynağı oluyor. ■

Örgütlülük Kötü müdür?

Adana Arkeoloji Müzesi'ni gezen bir ziyaretçi paleolitik ve neolitik çağlara ait buluntuların sergilendiği bölüme geldiğinde, şu satırların yazdığı panoyla karşılaşır; “Değişken iklim koşulları, yanardağ patlamaları ve seller gibi doğal afetler yüzünden insan soyu sürekli yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Mağara tipi yerlerde yaşamaya çalışan insanlar, doğal felaketler yüzünden yok olmuşlar; ancak daha örgütlü olan insan grupları bu olumsuzluğa karşı direnç göstermişlerdir.” Bu satırlar tarihten süzülen sayısız örnekle ispatlanabilir. Örgütlülük insanlığın yaşamsal davranışlarının başında gelir ama bu topraklarda egemenler bu kavramı “öcü” haline getirmişlerdir. Neden?

Organize olmak, ortaklaşa hareket etmek, kenetlenmek, imece kurmak, tek vücut olmak, güç birliği oluşturmak... Nasıl telaffuz etmek istersek öyle olsun! Bilelim ki örgütlülük tarih boyunca insan yaşamının ve ilerlemenin vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Tarihte bir yolculuk yapalım ve beş bin yıl önceye gidelim ve Nil nehrinin kenarında yaşayan insan topluluklarını düşünelim. Nehrin sularının tarım arazilerine ulaşmasını sağlayan koca koca su kanalları, suyun depolanmasını sağlayan barajlar el birliği olmadan, yani örgütlü bir faaliyet olmadan yapılabilir miydi?

Tarih yolculuğumuzda daha da gerilere uzanalım. Dilin gelişimi mesela, organizasyon ihtiyacından doğmuştur. Gelişen dil sayesinde insan toplulukları karşılıklı iletişim kurabildi ve plan yaparak daha iyi organize olabildi. Böylece yaşamsal faaliyetlerin sürdürülebilmesi, ihtiyaçların karşılanabilmesi daha mümkün hale geldi. Çeşitli doğal felaketler karşısında insanların hayatta kalma şansları arttı.

İnsanlık beslenme ve barınma gibi temel ihtiyaçları karşılamının ötesine geçerek doğaya hükmetmeye başlamışsa bu örgütlülüğü sayesinde olmuştur. Şehirler kurarak büyük insan toplulukları halinde yaşayabilmişse ve bugün ulaştığımız gelişkinlik düzeyine çıkan basamakları birer birer tırmanabilmişse bu insanlığın örgütlü hareket etmesi sayesinde olmuştur. Sözüün özü örgütlenme sayesinde hayatta kaldık, ilk günden bugüne muazzam bir yol aldık, medeniyetler inşa edip ileri teknolojiyi geliştirdik.

Aslında örgütlülüğün önemini anlamak için tarihte yolculuk yapmamıza da gerek yok. Kapitalist üretimin

bizzat kendisi bir örgütlenme değil midir? Patronlar sınıfı, daha fazla mal (meta) üretmek ve işçinin bir dakikasını bile boşa harcamamak için fabrikalardaki çalışmayı baştan sona nasıl da örgütleyecek düşünelim. Üretimin nasıl bir sıralamayla yapılacağı, kimin hangi işin ne kadarını yapacağı, kaç işçiye ihtiyaç olduğu, kimlerin ekip halinde ya da nasıl bir iş bölümü temelinde çalışacağı bellidir. Fabrikada çalışmaya başlayan işçi, örgütlü bir sistemin içine dâhil olur ve o sistemin bir parçası olarak hareket etmek dışında bir seçeneği yoktur. Fabrikalarda örgütlü bir disiplinle çalışan işçilerin, sıra hak aramaya geldiğinde bireysel davranması büyük bir çelişkidir. Sebebi ise patronlar sınıfının çeşitli araçlarla gerçekleri çarpıtması, zihnimizi ve düşünce sistemimizi de örgütleyecek olmasıdır.

Kapitalist düzen patronlar sınıfı kıran kırana rekabet ederler, çünkü rekabet sermayenin doğasında var. Ama kendi düzenlerinin bekası söz konusu olduğunda derhal bir sınıf olarak birleşir, örgütlü hareket ederler. Kendi sendikaları, dernekleri ve çeşitli örgütleri vardır. Bununla kalmaz, eğitimden kültüre yaşamın her alanını da kapitalist düzenin çıkarları temelinde örgütleyerek topluma kendi fikirlerini aşırlar. Emekçi kitleleri örgütlülüğün kötü bir şey olduğuna, hiçbir şey kazandırmadığı gibi zarar verdiğine, asıl olanın toplumculuk değil bireycilik olduğuna inandırmak isterler. “Gemisini kurtaran kaptandır”, “her koyun kendi bacağından asılır” gibi bireyci düşüncelerin örgütsüz emekçilerin geneline sirayet etmiş olması tesadüf değildir. Çünkü en büyük korkuları işçi sınıfının örgütlü gücünün farkına varmasıdır.

Gerek insanlık tarihine baktığımızda gerekse de sınıfımızın, işçi sınıfının tarihine baktığımızda örgütlülüğün ne kadar önemli olduğunu görürüz. Sigortalı çalışma hakkından grev hakkına, oy hakkından işsizlik maaşına ve 8 saatlik işgünü hakkına kadar, bugün sahip olduğumuz tüm haklar geçmişte işçi sınıfının verdiği örgütlü mücadele sayesinde elde edilmiştir. Tek başına, örgütsüz davranmak ise işçilere bugüne kadar hiçbir kazanım sağlamadığı gibi aksine zarar vermiştir. Dolayısıyla kötü olan, zarar veren örgütlülük değil örgütsüzlüktür! İşçi sınıfının tepeden tırnağa örgütlü olan kapitalist sömürücüler karşısında örgütlenmekten ve omuz omuza mücadeleyi yürütmekten başka şans yoktur. ■

Şiirin yazarı Vedat Türkali, bir asra varan yaşamının son anına kadar işçi sınıfının safında yer aldı. İnsanlığa acı ve kahırdan başka bir şey vermeyen kapitalist sömürü düzeninin yıkılacağına dair inancını asla kaybetmedi. İnanıldığı doğruları söylemekten çekinmediği, güneşli günlerin geleceğine dair umut aşıladığı için sömürücü egemenlerin zulmüne uğradı, zindanlara atıldı. 1951'de cezaevine giren Türkali, ağır baskı koşullarına rağmen yazdığı şiirlerle sömürsüz, barış ve özgürlük dolu bir dünyanın kurulacağı umudunu yeşertmeye devam etti. 1955'te yazdığı aşağıdaki şiirinde, dünyanın dört bucağında *barış türkülerinin* söyleneceğine olan inancını dile getirir. Dünyayı kana ve gözyaşına bulayan, insanlığın üzerinde kara bulutların gezindiği, Japonya'ya atom bombalarının atıldığı İkinci Dünya Savaşı yılları geride kalmıştı ama etkileri sürmekteydi. Avrupa faşizmin açtığı yaraları sararken, Asya'dan Afrika'ya ezilen halklar özgürlükleri için mücadele ediyorlardı. Tarih, karanlık günlerin ilelebet devam etmeyeceğini bir kez daha ispatlamıştı. Bugün de insanlık kapitalist sistemin çıkışsızlığının yarattığı derin sorunlarla karşı karşıya ve egemenler zamanı karanlığa boğmak istiyorlar. Bir yanda Ortadoğu'dan Kafkasya'ya yoksul emekçilerin hayatını cehenneme çeviren haksız savaşlar, göç yollarında umutları yiten milyonlar, öte yanda derinleşen kapitalist kriz ve salgın bahanesiyle tüm dünyanın koca bir hapishaneye çevrilmesi... Türkali'nin zorlu koşullarda yüreğinde biriken acıyı, öfkeyi damıtıp umut aktırdığı mısraları, bugüne ve geleceğe *mavi özgürlüğün* yakın olduğunu müjdeliyor...

Cezaevinde Barış Türküsü

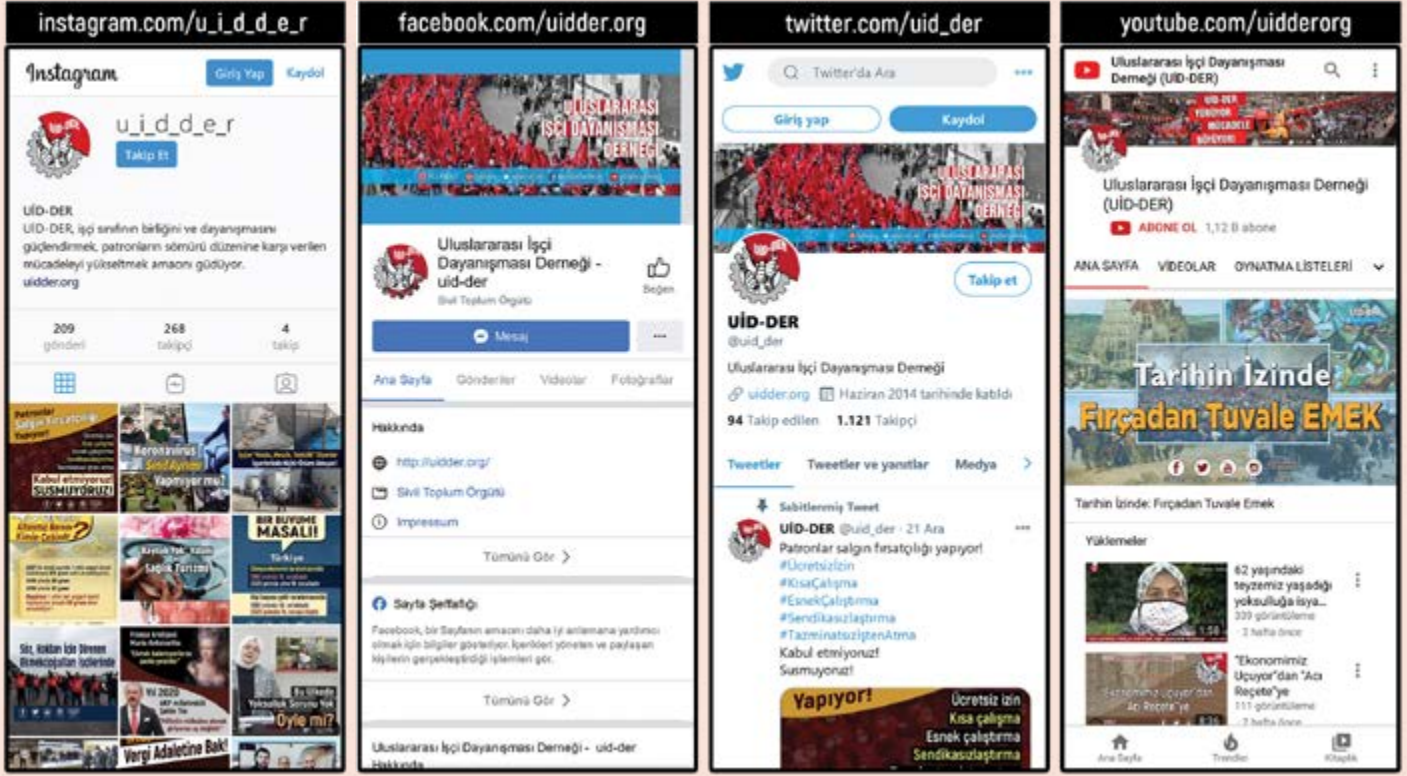
Kalkın kardeşler ışıklar görünmeye başladı
Eski duvarlar değil bu duvarlar
Bir ak kuş gelip kondu kara çatıya
Dünyayı böylesine sardı mı kollar
Ne etsin kelepçe neylesin zincir
Kaç kez gösterdi tarih aldatmayacak bizi
Bu denizli çiçekli kuşlu dünyada
Bir tek acılar mıdır payımıza düşen
Dökülsün yollara beş kıtada
Ekmek de özgürlük de barışın gülleridir
Yumuk elli bebekler pencerelerde bekliyor
Dünyayı çepeçevre kuşatan barış kervanlarını
Çelik canavarlar gibi tanklar değil
Caddelere yakışan özgürlük ekmek türküleridir
Limanlar barışla çalkalanmış
Çöller dağlar stepler denizler barış fırtınasında
Resimler gördük cezaevlerine yakışmayan
Kitaplar dergiler gazeteler dolusu
Siz bir meydan dolusu gülen esmer kardeşlerim
Kara güller gibi açılmıştınız bir sabah aydınlığında
Asya barış diyor Afrika barış diyor
Elde silah barış diyor
Seren direğinde ufuklara bakan gemici
Avrupalı çıkmış toplama kampından
Ekmek barış türküleri bekliyor

Bombardıman uçaklarını değil
Karşısına dikilmiş ölüm tüccarlarının
Dünya barış diyor
Sevmek yaratmak yaşamak nedir
Görelim milyara yakın korkusuz cıvıl cıvıl
Görelim Kore'den Çekoslovakya'ya kadar
Düşlerimiz ellerimiz sizinledir
Barış sizinledir

Bu taş duvarlar bu demir parmaklık kardeş
Van Gölünden Ağrı'dan Ergene Irmağı'na
Çürüyüp dökülmüş karanlıkta kökleri
Mapusane bahçesinde el kadar mavilik
Bir zaman gerili dursun başımızda
Gardiyanlar dolaşsın daha bir zaman
Parmaklık hükmünü yürütsün
Çiçeklerle donatacak kollarını bahar dalları gibi
Karanlıkta barış kervanlarını bekleyen
Çileden çileye batmış senin emekçi halkındır
Yirmisinde bir delikanlı gibi dalıp maviliklere
Yirmisinde bir delikanlı gibi
Dudaklarından öpeceğim gün
Masmavi özgürlüğün
İnan ki yakındır

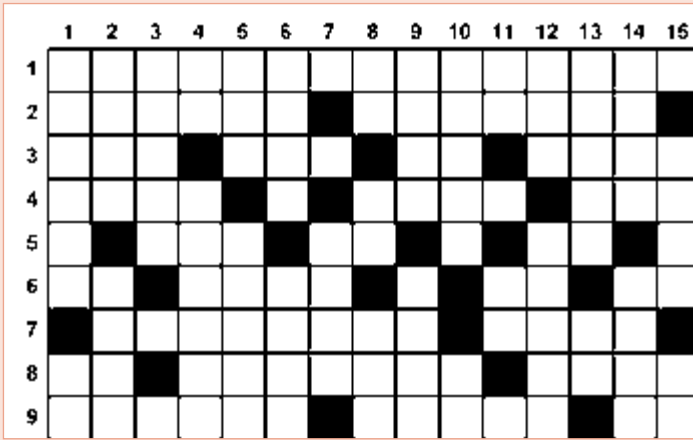
Vedat TÜRKALİ
(12 Ağustos 1955, Orhaniye Cezaevi)

Sosyal Medya Hesaplarımız

İŇilerin mücadele örgütü UID-DER, işçi sınıfının uluslararası birliğini ve dayanışmasını güçlendirmek için canla başla çalışıyor. İşçi Dayanışması gazetemiz işçi sınıfının sesini büyütüyor, işçi sınıfının bakış açısını yansıtıyor, işçi sınıfının taleplerini yükseltiyor. Türkiye'deki ve dünyanın farklı ülkelerindeki işçi mücadelelerini, grev ve direnişlerini, tarihsel mücadele deneyimlerini, sermayenin saldırılarına karşı yükselen sesleri gazetemiz ve uidder.org web sitemizin yanı sıra sosyal medya hesaplarımız üzerinden de işçi kardeşlerimize ulaştırıyoruz. Tüm sınıf kardeşlerimizi işçilerin sesini, işçilerin dayanışmasını güçlendirmeye, sosyal medya sayfalarımızı ziyaret etmeye, takip etmeye, beğenmeye ve paylaşmaya davet ediyoruz.

İŇinin Bulmacası

Soldan Sağa

- 2020'de ABD'de polis saldırganlığını ve ırkçılığı protesto eylemlerinin ana sloganlarından biri.
- Bir gezegen. Sıcaklık.
- Baş, kumandan, amir. Tellî bir çalgı. Beyaz. Ankara Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresinin kısaltması.
- Çare. Yemek pişirmeyi meslek edinen kimse. Bir meyve.
- Kötülük. Hayati sıvının sessiz harfleri. Bizmutun simgesi.
- Notada durak işareti. Kürt mitolojisinde zalim Dehak'a karşı mücadele eden kahraman. K'den sonraki harfin okunuşu. Eşek sesi.
- Geçici. "..." tutar yanı yok.

- Kobalt elementinin simgesi. Ait olma durumu, ilişkinlik. Kilogramın binde biri.
- Çin'e bağlı Sincan Uygur Özerk Bölgesinin başkenti. Akıtma. Lantan elementinin simgesi.

Yukarıdan Aşağıya

- Önek. Bakırın simgesi.
- Menzil. Bedeni veya zihni geliştirmek amacıyla kişisel veya toplu olarak gerçekleştirilen, bazı kurallara göre uygulanan hareketlerin tümü.
- Kısa saplı kürek.
- Genişlik. Bir malın satışını arttırmak için çeşitli yollarla yapılan tanıtım.
- Annelerin yavrularını besledikleri besin değeri yüksek beyaz sıvı. Bir para biriminin veya malın satış ve sürüm değeri.
- Esasla ilgili, asıl ve temel olanla ilgili, esasî. İki dağ arasındaki çukurca arazi veya geçit, koyak.
- Kesin.
- İlenme, beddua. En kısa zaman dilimi. Kötü karşıtı.
- Aylık. Günümüzde İzmir'in Güneyinde yer alan tarihi bir yerleşim yeri.
- Rık yarımı yapan. Uzaklık belirten söz.
- Şaşma, şaşkınlık bildiren bir söz. Lityumun simgesi.
- O yer. Doküman.
- Devletin olan, devlete ait. Rütbesi asker.
- Zafer. Orta Asya'da bir göl.
- Kaşif. Su.

Geçen Bulmacanın Çözümü

Güneşi

Patentleyebilir misiniz?

Alman, İngiliz, Amerikan, Rus ya da Çin aşısı... İlaç tekelleri koronavirüs aşısı geliştirerek patent almak için yarıştalar. Her aşı geliştiren devlet ve ilaç tekeli büyük lokmayı kapmak istiyor. Bu nedenle çeşitli iddialar ortaya atıp algı oluşturmaya çalışıyorlar: “Şu aşının çalışmaları aslında tamamlanmamış”, “bu aşının nakliyesi zormuş, öteki aşının deneylerinde ölenler olmuş.” Kapitalizmin insanlığa ne denli düşman bir sistem olduğunun bir örneğine daha tanıklık ediyoruz: Aşı savaşları!

İlaç şirketleri insanlığı düşündüklerini iddia ederler ama bu kocaman bir yalandır, onların tek derdi kârdır. *Salgın tüm insanlığın sorunu olduğuna göre, neden tüm ülkeler, ilaç şirketleri ve onların çalıştırdığı bilim insanları ortak bir çalışma yürüterek gerçekten etkili bir aşı geliştirip insanlığa sunmuyorlar? Neden koronavirüs aşısı bir rekabet, hatta bir yıpratma savaşına dönüştürülüyor?*

Bilgi insanlığın kolektif ürünüdür. İnsanlık doğayı ve toplum yaşamını gözlemleyerek, inceleyerek, tecrübe ederek bilgi birikimini geliştirmiş ve nesilden nesile aktararak bugüne gelmiştir. Yani hiçbir bilimsel çalışma birden bire, sıfırdan ortaya çıkmamıştır. Virüslerin yapısı, insan vücuduna nasıl girdiği, insanları nasıl hasta ettiği bilinmeseydi ona karşı aşı geliştirilebilir miydi? Peki, nasıl oluyor da insanlığın ortak mirası olması gereken bilgi ve bu sayede geliştirilebilen aşılar, birilerinin mülkü haline gelebiliyor? Nasıl oluyor da patenti alınarak formülünün kullanım hakkı sadece belli kişilerin veya kurumların olabiliyor?

Kapitalist sömürü düzeninde üretim toplumun çıkarları ve ihtiyaçları gözetilerek yapılmaz. Bilgi üretimi bile! Bugün internette tek tıkla alışveriş yapmanın bile patenti vardır, yani birilerinin mülkü konumundadır. Patent alan şirketler üretilen şeyin tekeli haline gelir ya da patent bilgilerini yüksek fiyata satarlar. Onlar için esas olan kârdır ve “mülkiyet hakkı” yaşam hakkından üstündür. Sözüm ona hastalıkları önlemek veya tedavi etmek üzere üretilen ilaç formüllerinin patentlenmesinin ve insanlık için kullanımının engellenmesinin başka sebebi yoktur.

Bugün ilaç tekelleri yüksek kârlar elde ederken, milyonlarca insan ilaca erişemediği için tedavisi mümkün hastalıklardan yaşamını yitiriyor. Hepatit C, kanser veya AIDS mesela... Dünya Sağlık Örgütünün verilerine göre, 2018’de dünyada 18 milyon insana kanser teşhisi konurken, yaklaşık 10 milyon insan kanserden dolayı hayatını kaybetti. Ölümün yüzde 70’i az veya orta gelişmiş ülkelerde meydana geliyor. On milyonlarca yoksul hasta pa-

halı olduğu için kanser ilaçlarına ulaşamıyor. Eğer kanser ilaçları patentsiz olsaydı milyonlarca insanın hayatı kurtulacaktı. Aynı şey kanser hastaları için de geçerlidir. Keza koronavirüs aşılarının düşük maliyetle, tüm insanlık için üretilmesi mümkündür ama sırf patent uygulamasından dolayı bu yapılamıyor. Aşıların patentini alan kapitalistler, ona ulaşamayacak milyonların da yaşamını çalmış oluyor!

Geçmişten günümüze birçok bilim insanı, insanlığın ortak çıkarları için ömrünü verdi. Onların aldığı insanlık tutum, kapitalizmin nasıl kâra dayalı bir sistem olduğunu gözler önüne seriyor. Bugün radyodan, teleskopa, uzaktan kumandaya kadar günlük hayatımızda kullandığımız birçok buluşun temellerini atan Nikola Tesla mesela... O hayatını tüm dünyaya ücretsiz elektrik sağlamaya adanmıştır. Çok çabalasa da önüne büyük engeller konmuştur. Tesla dehasını kullanarak çok zengin olabilirdi. “Paranın başkaları için taşıdığı anlam benim için bir şey ifade etmiyor. Benim bütün param deneylere yatırılmıştır. Bunlarla yeni keşiflerde bulunup insanoğlunun yaşamını biraz daha kolaylaştırmasını sağlıyorum” diyen Tesla’nın yaşamı yoksulluk içinde son bulmuştur.

Radyoaktiviteyi bulan Marie Curie ve eşi Pierre Curie için ne demeli? Onlar da tüm paralarını deneysel çalışmalara harcamış ve “bilgi tüm insanlığın ortak malıdır” diyerek buluşlarının patentini almamıştır. Deneysel çalışmaları esnasında aldıkları yüksek radyasyon nedeniyle yaşamını yitiren Curie’ler sayesinde, bugün birçok hastalığın teşhisi ve tedavisi yapılabiliyor. Çocuk felci hastalığının aşısını bulan Jonas Salk da patent uygulamasına karşı çıkan bilim insanlarından biriydi. Aşının sahibinin kim olduğunu soran bir gazeteciye şu cevabı vermişti: “Aşı tüm insanlığındır, patenti yok. Güneşi patentleyebilir misiniz?”

Koronavirüs aşısının patentlenmesi, güneşin patentlenmesi kadar abestir. Ancak paraya/sermayeye tapılan bu sömürü düzeninde hiçbir şeye şaşmamak gerek. Bu düzende bir tarafta emekçilerin emeğini sömüren, bugününü ve yarınını çalanlar var. Diğer tarafta insanlığın fedakâr ve çalışkan evlatları... Sadece Tesla’lar, Curie’ler, Salk’lar ya da işçi sınıfının büyük önderi Marx ve Engels gibileri değil, aynı zamanda sömürü düzeni yok olsun diye mücadele edenler de insanlığın çalışkan ve vefakâr evlatlarıdır. Bir tarafta insanlığın yüz karaları, kötülüğün vücut bulmuş halleri var, diğer tarafta ise bizimkiler, bizler! İnsanlığın kaderini belirleyecek olan bu mücadeleyi elbette biz kazanacağız! ■